

De gladde sponspootkrab *Inachus phalangium* (Fabricius, 1775) levend gevonden te Koksijde.

M.-Th. Vanhaelen

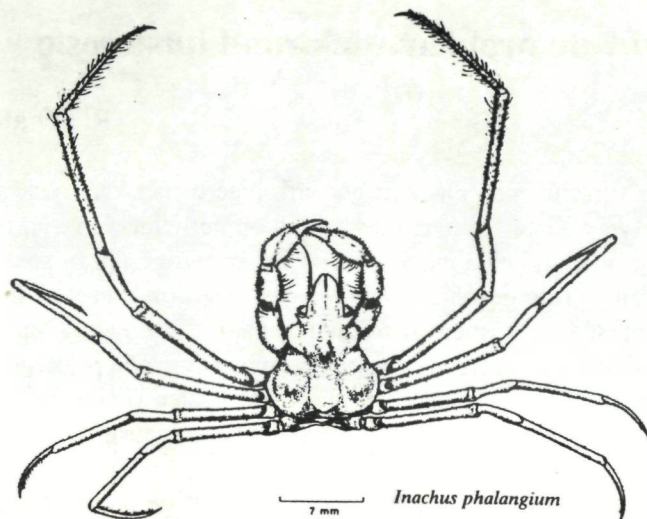
Tijdens de voorbije hete zomer 1995, met lange, bijna windstille periodes (zachte oostenwind) kon je vooral bij de gunstige laagwaters extra ver op de strandhoofden van Koksijde, tot voorbij het einde van de rotsblokken.

Op 14 augustus dwaalde ik, op zoek naar *Patella vulgata*, tussen de laatste rotsen van het strandhoofd nabij Ster der Zee (infralitorale franje).

In een drooggelopen zandpoeltje in de buurt van paardeanemoontjes zat daar een kleine zandkleurige krab, onbeweeglijk, haast schijndood. Ze vertoonde wel gelijkenis met een hooiwagenkrab, doch de verhouding van de poten tot het schild scheen niet te kloppen. Ze had kortere poten en ook het rostrum was korter en stomper dan bij Macropodia's. Ook puilden de ogen niet zo sterk uit als bij de hooiwagenkrabben. Het krabje had restjes spons op rugschild en poten. In zeewater werd zij zeer beweeglijk. Thuis kon ik observeren hoe ze, met regelmatige rustige bewegingen afwisselend de schaarpoten naar de mond bracht en ze dan onder zich plooidde met een zeer karakteristiek gebaar : eerst naar voor en dan naar beneden krullend. Het rugschild heeft als afmetingen 10 mm x 7 mm. Door de camouflage met sponsdeeltjes, werd de determinatie bemoeilijkt. Toch was ik bijna overtuigd dat dit levend krabje een *Inachus phalangium* was. (Holthuis & Heerebout, 1986). Onze crustaceakenner C. d' Udekem d'Acoz bevestigde mijn vermoeden.

Waarschijnlijk is het de eerste maal dat deze soort op Belgisch strand in situ aangetroffen wordt. De soort werd wel drie maal verzameld vóór de Belgische kust, in een gebied begrensd door de Bank van Wenduine en het lichtschip 'Wandelaar' en de lichtschepen 'Noord-Hinder' en 'West-Hinder' (Leloup, 1941).

Inachus phalangium werd door C. d' Udekem d'Acoz in Boulogne-sur-mer gevonden op 8 september 1987 (4 exemplaren) en op 10 september 1987 (2 exemplaren), tussen rotsen in de infralitorale franje, die begroeid waren met broodspons *Halichondria panicea*. De krabben zelf waren ook begroeid met deze spons. (De Grave & d' Udekem d'Acoz, 1988). In de Boulonnais is deze soort niet zo zeldzaam.

In Nederland vond M. Faasse in mei 1989 een levend mannetje *Inachus phalangium* in de Oosterschelde bij Sas van Goes en ontdekte begin 1990 een tweede exemplaar in een aquarium. Dit laatste dier werd gevonden in de Westerschelde (Adema, 1991).

Verspreiding : *Inachus phalangium* is bekend vanaf Noorwegen, de Britse eilanden, de zuidelijke Noordzee en het Kanaal, verder zuidwaarts tot Senegal en de soort komt ook voor in de Middellandse Zee (Adema, 1991).

De vondst van 14 augustus 1995 staat zeker in verband met de temperatuursverhoging van het Noordzeewater ten gevolge van de laatste zachte winters en twee hete zomers. Of *Inachus phalangium* zich hier blijvend kan vestigen na deze winter met lange vriesperiode is erg te betwijfelen.

Literatuur

- Adema, J.P.H.M., 1991. De krabben van Nederland en België. Nationaal Natuurhistorisch Museum, Leiden. 244 p.
- De Grave, S., & C., d' Udekem d'Acoz, 1988. Waarnemingen betreffende de mariene fauna in het Noorden van Frankrijk gedurende 1987. De Strandvlo 8(2) : 86-99.
- Holthuis, L.B., & G.R., Heerebout, 1986. De Nederlandse Decapoda. Wet. Med. KNNV. nr. 179. 66 p.
- Leloup, E., 1941. Contributions à l'étude de la faune Belge. Les Crustacés Décapodes Brachyours de la côte Belge. Med. Kon. Nat. Mus. België, maart 41 : 4.

**Lindegaarde 4
1830 Machelen**